

අධ්‍යාපන පොදු සාහසික පාල (උසස් පෙළ) විභාගය 2018 - ජූනි පෙරහුරු පරීක්ෂණය
General Certificate of Education (Ad. Level) Examination, 2018, July Grade 13

රසායන විද්‍යාව I

පැය දෙකයි

උපදෙස්

- ආවර්තික වගුවක් සපයා ඇත.
- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ පිටු 10 කින් යුක්ත වේ.
- සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩදෙනු නොලැබේ.
- උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ සිටිමින් නම් ලියන්න.
- උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් සැලකිලිමත්ව කියවන්න.
- 01 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් හැඳුරෙන පිළිතුර තෝරා ගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දක්වන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (x) යොදා දක්වන්න.

සර්වත්‍ර වායු නියතය $R = 8.314 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
 ඇවගාඩ්රෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
 ප්ලාන්ක්ගේ නියතය $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$
 ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $c = 3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$

01. ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය සොයා ගැනීමේ ගෞරවය හිමි වන්නේ,

- (1) ජේ. ජේ. තොම්සන් (2) ජේම්ස් චැඩවික්
 (3) අර්නස්ට් රදර්ෆඩ් (4) ඇර්. ඒ. මිලිකන්
 (5) නිල් බෝර්

02. ක්වොන්ටම් අංක $n = 3$, $m_l = 0$ හා $m_s = +\frac{1}{2}$ වන ලෙස නිශ්චය හැකි උපරිම ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව වනුයේ,

- (1) 2 (2) 1 (3) 3 (4) 6 (5) 4

03. ආම්ලික මාධ්‍යයකදී MnO_4^- අයන සමඟ FeC_2O_4 සිදු කරන ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ තුලිත ප්‍රතික්‍රියාව

$$a \text{ MnO}_4^- + b \text{ FeC}_2\text{O}_4 + c \text{ H}^+ \longrightarrow d \text{ Mn}^{2+} + e \text{ Fe}^{3+} + f \text{ CO}_2 + g \text{ H}_2\text{O}$$

ලෙස දක්විය හැක. මෙහි a, b හා c සඳහා අදාළ සරලම පූර්ණ සංඛ්‍යාවන් පිළිවෙලින් නිවැරදිව දක්වා ඇත්තේ,

- (1) 12, 3, 2 (2) 3, 2, 6 (3) 3, 5, 24
 (4) 5, 24, 3 (5) 12, 6, 3

04. පහත වගන්ති වලින් සත්‍ය වන්නේ,

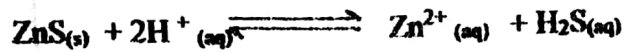
- (1) ආවර්තයක් ඔස්සේ ඉදිරියට යන විට ඔක්සයිඩ් වල භාණ්ඩක ගුණ වැඩිවේ.
 (2) ක්ෂාර ලෝහ ඔක්සයිඩයන්ට සියල්ල සහ තත්ත්වයෙන් ලබාගත හැක.
 (3) SbCl_3 ජල විච්ඡේදනය වූ විට සුදු පැහැති අවස්ථපයක් ඇති වේ.
 (4) ක්ෂාර ලෝහ කාබනේට් සියල්ල තාප ස්ථය වේ.
 (5) ලෝහ ඔක්සයිඩ් සියල්ල භාණ්ඩක වේ.

05. $\text{CH}_3 - \text{C} \equiv \text{C} - \underset{\text{Br}}{\overset{\text{C}_2\text{H}_5}{\text{C}}} - \text{CH}_3$ හි නිවැරදි IUPAC නාමය වන්නේ.

- (1) 2-bromo-2-ethylpent-3-yne
(2) 3-bromo-3-methylhex-4-yne
(3) 2-ethyl-2-bromopent-3-yne

- (4) 4-ethyl-4-bromopent-2-yne
(5) 4-bromo-4-methyl-2-hexyne

06. 25°C දී $\text{ZnS}_{(s)}$ හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය K_{sp} වේ. $\text{H}_2\text{S}_{(aq)}$ හි ආම්ලික විඛටන නියත පිළිවෙලින් K_1 හා K_2 වේ.

යන ප්‍රතික්‍රියාවේ සමතුලිතතා නියතය K_c වනුයේ

(1) $\frac{K_1 K_2}{K_{sp}}$

(2) $K_1 K_2 K_{sp}$

(3) $\frac{K_{sp}}{K_1 K_2}$

(4) $\frac{K_{sp} K_1}{K_2}$

(5) $\frac{K_2 K_{sp}}{K_1}$

07. අම්ල - භෂ්ම ප්‍රතික්‍රියා කිහිපයක සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාස පහත දක්වේ.

අම්ලය	භෂ්මය	$\Delta H^\circ / \text{KJmol}^{-1}$
HCl	NaOH	-57
P	NaOH	-68
H_2SO_4	Q	-114 වඩා වැඩිවේ.
R	KOH	-51

අනුපිළිවෙලින් P, Q, R විය හැක්කේ.

- (1) HF, $\text{Ba}(\text{OH})_2$, CH_3COOH
(3) HNO_3 , H_2CO_3 , $\text{Ca}(\text{OH})_2$
(5) HBr, $\text{Ba}(\text{OH})_2$, NaOH

- (2) HF, CH_3COOH , $\text{Mg}(\text{OH})_2$
(4) $\text{Ba}(\text{OH})_2$, H_2SO_4 , HF

08. A නම් වායුවක 1 mol ප්‍රමාණයක් පරිමාව වෙනස් වන භාජනයක් තුළදී 27°C උෂ්ණත්වයේ දී $2 \times 10^5 \text{ Pa}$ පීඩනයක් ඇති කරයි. එම බඳුනට තවත් B නම් A සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරන වායුවක 1.5 mol ප්‍රමාණයක් එකතු කරනු ලැබේ. උෂ්ණත්වය ඉහළ දමන විට භාජනයේ පරිමාව දෙගුණයක් ද පීඩනය $4 \times 10^5 \text{ Pa}$ ද විය. බඳුනේ නව උෂ්ණත්වය කොපමණද?

- (1) 800°C (2) 500°C (3) 527°C (4) 480°C (5) 207°C

09. සීමාසහකෘ විසින් කරන ලද අනුමාන 2ක් සම්බන්ධයෙන් දී ඇති දත්ත යොදාගෙන V_A හා V_B වලට අදාළ නිවැරදි අගයන් වන්නේ.

අනුමානය	A	B
පිටුරෙට්ටුවේ ඇති ද්‍රාවණය	0.1M H_2SO_4	0.1M Na_2CO_3
අනුමාන ජලාස්කුවේ ඇති ද්‍රාවණය	0.1M Na_2CO_3 (25.00ml)	0.1M H_2SO_4 (25.00ml)
දර්ශකය	පිනොල්තැලින්	පිනොල්තැලින්
පිටුරෙට්ටු පාඨාංකය	V_A	V_B

- (1) $25cm^3, 25cm^3$ (2) $25cm^3, 50cm^3$
 (3) $25cm^3, 12.5cm^3$ (4) $50cm^3, 25cm^3$
 (5) $12.5cm^3, 25cm^3$

10. A යනු අජයකලීය ජ්‍යාමිතියක් ඇති සංකීර්ණ අයනයකි. A හි සංගත හෝලයේ ඇති විශේෂයන් හි පරමාණුක සංඝණිත පිළිවෙළින් $FeO_5SH_{10}NC$ වේ. Fe හි ඔක්සිකරණ අංකය +3 වන අතර සංකීර්ණයේ ලිහන කාණ්ඩ වර්ග 2ක් අඩංගු වේ. සංකීර්ණ අයනයේ ව්‍යුහ සූත්‍රය වන්නේ,

- (1) $[Fe(H_2O)_5(SCN)]^{3+}$ (2) $[Fe(H_2O)_5(SCN)]^{2+}$
 (3) $[Fe(H_2O)_5(SCN)]$ (4) $[Fe(H_2O)_5(SCN)]^{-}$
 (5) $[Fe(H_2O)_5(SCN)]^{2-}$

11. KNO_3 සහ $Ca(NO_3)_2$ 1:2 මවුල අනුපාතයෙන් අඩංගු වන මිශ්‍රණයක් නියත ස්කන්ධයක් ලැබෙන තුරු තාපවියෝජනයට ලක්කළ විට අඩු වූ ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය වනුයේ, ($K=39, N=14, O=16$)

- (1) 45.92% (2) 54.08% (3) 40.32% (4) 60.64% (5) 56.02%

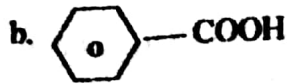
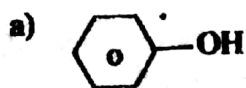
12. ප්‍රතික්‍රියාවක් 298K හා $1 \times 10^5 Pa$ පීඩනයේ දී ස්වයංසිද්ධ වන අතර එය පහත දෑත්තවලින් දී හා පීඩනයේ දී ස්වයංසිද්ධ නොවේ. මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා 298K හිදී හා $1 \times 10^5 Pa$ පීඩනයේ දී පහත සඳහන් කුමක් සත්‍ය වේද?

ΔG	ΔH	ΔS
(1) ධන	ධන	ධන
(2) සෘණ	සෘණ	සෘණ
(3) ධන	සෘණ	සෘණ
(4) සෘණ	ධන	ධන
(5) සෘණ	සෘණ	ධන

X නම් කාබනික සංයෝගයක් ඇමෝනියා $AgNO_3$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරන අතර Ag^+ අයන ඔක්සිහරණය නොකරයි. තවද X, $ZnCl_2 / HCl$ සමඟ ක්ෂණිකව ආවලතාවයක් ලබා දෙයි. X සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) X ඇල්ඩිහයිඩයක් වන අතර කාබනික කාබන් පරමාණුවක් හා බැඳුණු OH කාණ්ඩයක් ඇත.
 (2) X ඇල්කොහොලයක් විය හැකි අතර කාබන් දෘමයේ ක්‍රිත්ව බන්ධනයක් ඇත.
 (3) X ඇල්ඩිහයිඩයක් වන අතර කාබන් දෘමයේ අග්‍රයට ක්‍රිත්ව බන්ධනයක් ඇත.
 (4) X කාබනික ඇල්කොහොලයක් වන අතර කාබන් දෘමයේ අග්‍රයට ක්‍රිත්ව බන්ධනයක් ඇත.
 (5) X කාබනික ඇල්කයිල් භේලයිඩයක් වන අතර කාබන් දෘමයේ අග්‍රයට ක්‍රිත්ව බන්ධනයක් ඇත.

14. පහත සංයෝග වල කාබනික අවරෝහය වන අනුපිළිවෙළ වන්නේ,

(1) b, a, d, c

(3) c, d, b, a

(5) d, a, b, c

(2) a, b, c, d

(4) b, c, a, d

15. අධික උෂ්ණත්වයකට ඔරොත්තු දෙන බැවින් ශීතී ආරක්ෂක ඇලුමි කැඳිම සඳහා ප්‍රයෝජනයට බහුඅවයවිකයේ ඒකඅවයවිකය වන්නේ,

(1) එයින්

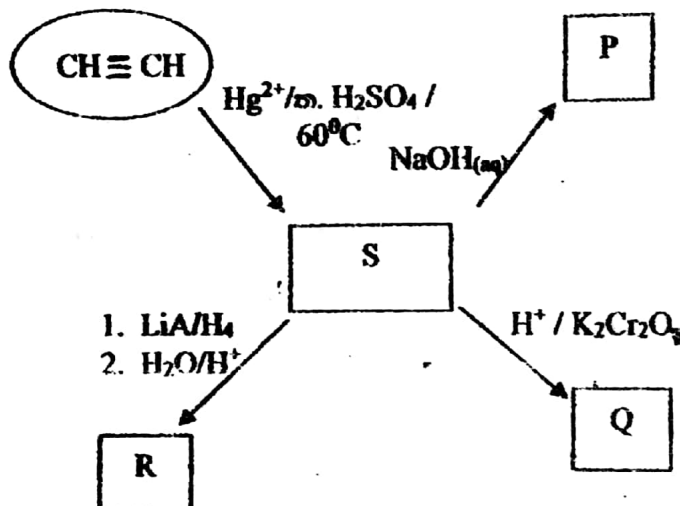
(2) වයින්යිල් ක්ලෝරයිඩ්

(3) ස්ටයිරීන්

(4) ටේට්‍රාප්ලොරොඑතේන්

(5) අයිසොප්‍රීන්

16.

P, Q, R, S සඳහා අදාළ සංයෝග වන්නේ,

(1) CH_3CH_2OH , CH_3COOH , $CH_3CH(OH)CH_2CHO$, CH_3CHO

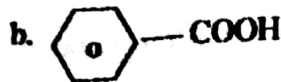
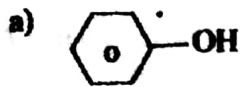
(2) CH_3CHO , $CH_3-CH(OH)-CH_2-CH_2-C(=O)-H$, CH_3COOH , CH_3CH_2OH

(3) CH_3COOH , CH_3CH_2OH , CH_3CHO , $CH_3CH(OH)CH_2CHO$

(4) $CH_3CH(OH)CH_2CHO$, CH_3COOH , CH_3CH_2OH , CH_3CHO

(5) $CH_3CH(OH)-CH_2CHO$, CH_3CHO , CH_3COOH , CH_3CH_2OH

14. පහත සංයෝග වල සාපාංක අවරෝහණ වන අනුපිළිවෙළ වන්නේ,

(1) b, a, d, c

(3) c, d, b, a

(5) d, a, b, c

(2) a, b, c, d

(4) b, c, a, d

15. අධික උෂ්ණත්වයකට ඔරොත්තු දෙන බැවින් හිනි ආරක්ෂක ඇලුමි සැදීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ඔක්සිඩානස් ඒකඅවස්ථාය වන්නේ,

(1) එයින්

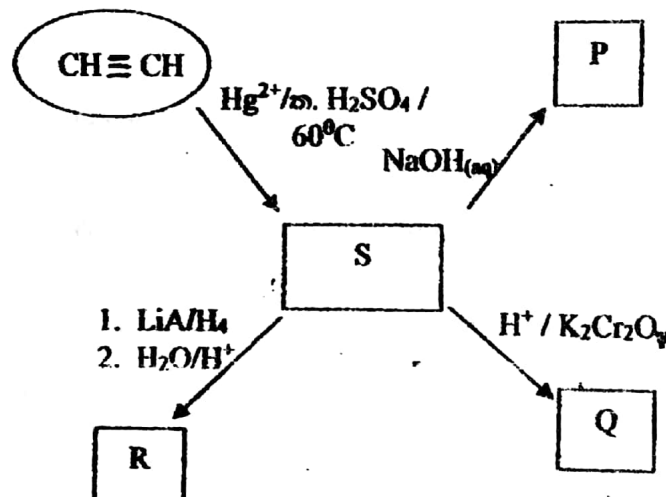
(2) වයින්ඩල් ක්ලෝරයිඩ්

(3) ස්ටෝරින්

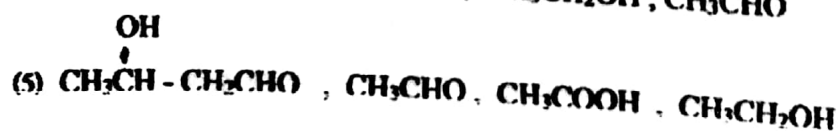
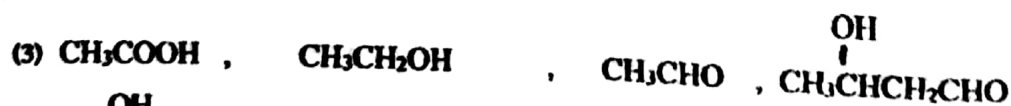
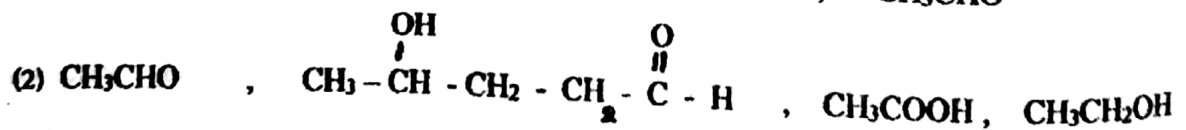
(4) ටේට්‍රාක්ලෝරොඑතේන්

(5) අයිසොප්‍රින්

16.

P, Q, R, S සඳහා අදාළ සංයෝග වන්නේ,

අඩංගු CO_3^{2-} සාන්ද්‍රණය $2.5 \times 10^{-8} \text{ mol dm}^{-3}$ වූ විට අවක්ෂේප වීම ඇරඹේ. අදාළ උෂ්ණත්වයේ දී CaCO_3 හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය වන්නේ

- (1) $1.25 \times 10^{-6} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ (2) $5 \times 10^{-9} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$
 (3) $1 \times 10^{-9} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ (4) $5 \times 10^{-7} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$
 (5) $1.25 \times 10^{-17} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$

18. $2 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ ජලීය CuSO_4 ද්‍රාවණයක 25 cm^3 පරිමාවක් ජලාවීනම් ඉලෙක්ට්‍රෝඩ දෙකක් යොදා විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කරන ලදී. සියලුම Cu^{2+} අයන Cu ලෙස කැතෝඩයෙහි තැන්පත් වීම සඳහා කම්පර 9.65 ක කාලයක් තුළ Q ධාරාවක් යැවිය යුතු විය. Q ධාරාව කොපමණද? ($1F = 96500 \text{ cmol}^{-1}$)

- (1) 10^{-2} A (2) 10^{-3} A (3) 10^{-1} A (4) 10 A (5) 10^2 A

19. හයිඩ්‍රජන් විමෝචන වර්ණාවලිය සැලකූ විට රේඛා වර්ණාවලියේ තරංග ආයාමය වැඩිවන ආකාරයට සකස් කළ විට නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ.

- (1) $H_\alpha < H_\beta < H_\gamma < H_\delta$ (2) $H_\delta < H_\gamma < H_\beta < H_\alpha$ (3) $H_\beta < H_\alpha < H_\delta < H_\gamma$
 (4) $H_\delta < H_\beta < H_\alpha < H_\gamma$ (5) $H_\gamma < H_\beta < H_\delta < H_\alpha$

20. පහත ප්‍රකාශ වලින් අසත්‍ය වන්නේ.

- (1) මූලික ප්‍රතික්‍රියා වල අණුකතාව ප්‍රතික්‍රියා පෙළට සමාන වේ.
 (2) ප්‍රතික්‍රියාවක් යම් ප්‍රතික්‍රියකයක් අනුබද්ධයෙන් ශුන්‍ය පෙළ නම් එම ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය තනි පියවරකින් සිදු වේ.
 (3) උත්ප්‍රේරක මගින් ප්‍රතික්‍රියාවක එන්තැල්පි විපර්යාසය වෙනස් නොකරයි.
 (4) කිසියම් රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක ප්‍රතික්‍රියක සාන්ද්‍රණය අර්ධයක් වීමට ගතවන කාලය අර්ධ ජීව කාලය නම් වේ.
 (5) ප්‍රතික්‍රියක හෝ එල වල ඒකීය කාලයක දී සිදුවන සාන්ද්‍රණයේ වෙනස් වීම සිඝ්‍රතාව ලෙස හැඳින්වේ.

21. $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ H}_2\text{A}$ අම්ලය 20.00 ml ක් සම්පූර්ණයෙන් උදාසීන කිරීමට $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ Ca(OH)}_2$ 30.00 ml ක් අවශ්‍ය වේ. n හි අගය වනුයේ.

- (1) $n=2$ (2) $n=3$ (3) $n=1$ (4) $n=4$ (5) $n=5$

22. සිදු පැහැති අකාබනික ලවණයක් තනුක HCl වල ද්‍රාවණය කරන ලදී. මෙම ද්‍රාවණය වැඩිපුර NH_4OH මගින් භාෂ්මික කළ විට අවරණ පැහැදිලි ද්‍රාවණයක් ලැබිණ. මෙම ද්‍රාවණයෙන් එක් කොටසක් H_2S සමඟ පිරියම් කළ විටද සිදු පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබිණ. ද්‍රාවණයේ ඉතිරි කොටස ජලීය Ba(OH)_2 සමඟ පිරියම් කළ විටද සිදු පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබිණ. මෙම ලවණය වන්නේ.

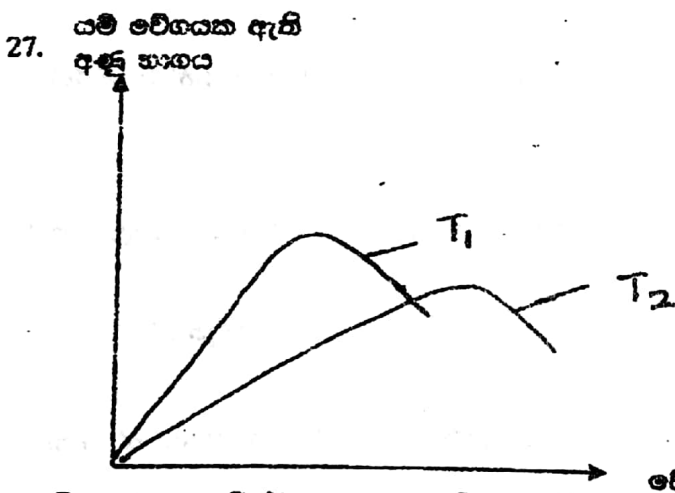
- (1) ZnCl_2 (2) AlCl_3 (3) ZnSO_4 (4) MgSO_4 (5) NaAlO_2

23. විනාසීර් වල ඇති අම්ලය CH_3COOH වේ. මෙම විනාසීර් සාම්පලයෙන් 6.00g ක් සාන්ද්‍රණය 0.1mol/dm³ වන NaOH සමඟ අනුමාපනය කිරීමේ දී අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ දී NaOH 38.50cm³ වැය විය. විනාසීර් සාම්පලයේ ඇති CH_3COOH අම්ලයේ ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය වන්නේ,
- (1) 38.50% (2) 3.85% (3) 1.925% (4) 19.25% (5) නිවැරදි පිළිතුරක් දී නැත.

24. ළුරිස් අම්ලයක් වන්නේ කුමක්ද?
- (1) BaCl_2 (2) NaCl (3) NH_3 (4) AlCl_3 (5) CCl_4

25. මින් කුමන සංයෝගය සජලනයෙන් ක්වෙන්නයක් ලැබේද?
- (1) $\text{H} - \text{C} \equiv \text{C} - \text{H}$ (2) $\text{CH}_2 = \text{CH}_2$
 (3) $\text{CH}_3\text{CH} = \text{CH}_2$ (4) $\text{CH}_3 - \text{C} \equiv \text{C} - \text{H}$
 (5) $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_3$

26. CCl_4 හා ජලය (H_2O) අතර X නම් ද්‍රව්‍යයේ ව්‍යාප්ති සංගුණකය 40 කි. එකිනෙක ස්පර්ශ වී තිබෙන උෂ්ණත්වයේ පවතින CCl_4 100cm³ ක් හා H_2O 50cm³ කුළ X හි 5g ක් ව්‍යාප්ත වී ගතික සමතුලිතතාවයට එළඹී ඇත. මෙම අවස්ථාවේ CCl_4 කුළ x 3.5g අඩංගු වේ නම් ජලය කුළදී විසඳනයට ලක් වී ඇති x ස්කන්ධය වනුයේ,
- (1) 1g (2) 0.95g (3) 0.05g (4) 1.5g (5) 0.5g

සියලු වායු පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන බව උපකල්පනය කළ විට ඉහත වේග ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධව නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) $T_1 > T_2$ වන විට H_2 වායුවේ වේග ව්‍යාප්තිය විය හැකිය.
 (2) $T_1 = T_2$ වන විට පිළිවෙලින් O_2 හා N_2 වායුවල වේග ව්‍යාප්තිය විය හැකිය.
 (3) $T_1 = T_2$ වන විට පිළිවෙලින් N_2H_4 හා O_2 වායුවල වේග ව්‍යාප්තිය විය හැකිය.
 (4) $T_1 = T_2$ වන විට පිළිවෙලින් N_2 හා O_2 වල වේග ව්‍යාප්තිය විය හැකිය.
 (5) $T_1 < T_2$ වන විට පිළිවෙලින් N_2 හා H_2 වල වේග ව්‍යාප්තිය විය නොහැක.

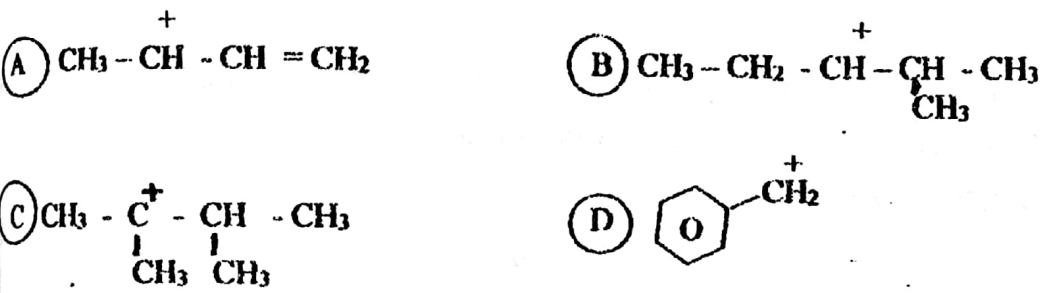
සාන්ද්‍රණය 0.01 mol dm^{-3} වන ඊක අම්ලික ද්‍රව්‍යයේ pH අගය 10.25 කි. මෙම ක්ෂාරීය අදාළ pH

- පිළිතුරු සඳහා වනුයේ
- (1) $\text{pH} = \log 3.24 \times 10^{-4}$ (2) $\text{pH} = 7.5$
- (3) $\text{pH} = 5.5$ (4) $\text{pH} = -\log 3.24 \times 10^{-4}$
- (5) ගණනය සඳහා ප්‍රමාණවත් දත්ත දී නොමැත.

සමමත තත්ත්වය යටතේ නිර්මාණය කළ කෝෂයක සාම්පල පරිපථය ඔස්සේ $A \rightarrow B$ ට ධාරාවක් ගලායයි. පිළිවෙලින් A හා B ඉලෙක්ට්‍රෝඩ ලෙස යෙදිය හැකි ලෝහ 2ක වන්නේ,

- (1) Zn/Mg (2) Ag/Fe (3) Cu/Zn (4) Fe/Cu (5) ඉහත කිසිවක් නොවේ.

හත A, B, C, D කාබොහයිඩ්‍රේටයන් වල ස්ථයීය වැඩිවන නිවැරදි අනුපිළිවෙළ වන්නේ.

- (1) $D > C > A > B$ (2) $C > B > D > A$
- (3) $D > A > C > B$ (4) $A > B > C > D$
- (5) $B > C > A > D$

31 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්න වලට උපදෙස්:

31 සිට 40 දක්වා එක් එක් ප්‍රශ්නයේ දක්වා ඇති පරිදි (a), (b), (c) සහ (d) ප්‍රතිචාර අතුරෙන් එකක් හෝ වැඩි කිහිපයක් නිවැරදිය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය/ ප්‍රතිචාර කවරේදැයි තෝරාගන්න.

සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මතද (b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මතද සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මතද (d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මතද තවත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි නම් (5) මතද උත්තර පත්‍රයේ ලකුණු කරන්න.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
සහ (b) පමණක් නිවැරදි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි	චෝනිත ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි

හත විශේෂයන්ගේ දී N_2 නිදහස් කරන සංයෝග පමණක් අඩංගු වන්නේ,

- a) Mg_3N_2 , NH_4NO_2 , NaN_3 b) $(\text{NH}_4)_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, Li_3N , NaN_3
- c) NH_4Cl , NaNO_2 , NH_4NO_3 d) Mg_3N_2 , $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$, HNO_2

32. $m/ = 2$ හා $m_s = +1/2$ ලෙස දක්වා ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනය අඩංගු මූලද්‍රව්‍යයක් වන A සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය නොවන ප්‍රකාශය, හැක්කේ,
- A අවර්තිත වශයෙන් දෙවන අවර්තයට අයත් මූලද්‍රව්‍යයකි.
  - A අතිවාරයෙන්ම ආන්තරික මූලද්‍රව්‍යයක් විය හැක.
  - A වර්ණවත් ජලීය ද්‍රාවණයක් සාදන මූලද්‍රව්‍යයක් විය හැක.
  - A අලෝහයක් වීමට ද පුළුවන.
33. පහත කවර ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍යවේද?
- $C_6H_5CONH_2$ හා CH_3NH_2 ජලීය NaOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර NH_3 නිදහස් කරයි.
  - $C_6H_5CONH_2$ වලට වඩා CH_3NH_2 භාෂ්මික වේ.
  - $C_6H_5CONH_2$ වල C-N බන්ධනය ආසිත ද්විත්ව බන්ධන ස්වරූපයක් දරයි.
  - CH_3NH_2 වල N මත ඇති එකසර යුගල C දෙසට විස්ථාපනය වේ.
34. $A_{(g)} \rightleftharpoons B_{(g)} + C_{(g)}$ යන ප්‍රතිවර්තන ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවෙමින් පවතින නමුත් ගතික සමතුලිතතාවයට එළඹීමට සංවෘත පද්ධතියට උත්ප්‍රේරකයක් යෙදූ විට වෙනස්වන සාධකය / සාධක වන්නේ,
- සමතුලිතතාවයට එළඹීමට ගතවන කාලය
  - එලදා ප්‍රතිශතය
  - සමතුලිතතා නියතය
  - පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්තිය
35. පහත දී ඇති සංයෝග අතුරින් ප්‍රාරම්භික ප්‍රමාණීකාරකයක් භාවිතා කළ නොහැක්කේ,
- $KMnO_4$
  - KIO_3
  - $H_2C_2O_4$
  - $Na_2S_2O_3$
36. CH_3COOH 0.5mol ක් අඩංගු ද්‍රාවණයකට ඉන් 0.25mol උදාසීන වන ලෙසට KOH එකතු කරන ලදී. ප්‍රතිඵලය සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ,
- $pH = pK_a + \log \frac{[ලවණ]}{[අම්ල]}$
  - $pH = -\log K_a(CH_3COOH)$
  - $pOH = pK_a + 1$
  - $pOH = pK_b - \log \frac{[ලවණ]}{[අම්ල]}$
37. $NH_3 / AgNO_3$ සමඟ ඔක්සි කරණ ඔක්සි කරණ ප්‍රතික්‍රියා වලට සහභාගී වන්නේ,
- $CH_3 - C \equiv CH$
  - $CH_3 - C \equiv C - CH_3$
  - CH_3CHO
  - $HCOOH$
38. මින් කුමන ලවණයක් ජලීය ද්‍රාවණය නිල් ලිට්මස් රතු පැහැයට හරවයිද?
- CH_3COONa
  - NH_4NO_3
  - $(NH_4)_2SO_4$
  - CH_3COONH_4

A, B, C හා D යනු ලෝහ 4කි. ඒවා පහත පරිදි ප්‍රතික්‍රියාවලට භාජනය වේ.

- A හා C පමණක් තනුක HCl සමඟ H_2 වායුව නිදහස් කරයි.
- A හි සල්ෆේටය සහිත ජලීය ද්‍රාවණයකට C එකතු කළ විට A විස්ථාපනය වේ.
- B හි නයිට්‍රේටය කාප වියෝජනයට ලක්කළ විට ලෝහය කැපේ.
- D ස්ථායී නයිට්‍රේට නොසාදයි.

අනුපිළිවෙලින් A, B, C, D විය හැක්කේ,

- Zn, Fe, Ag, Au
- Fe, Ag, Zn, Au
- Zn, Ag, Mg, Pt
- Fe, Zn, Ag, Au

A, හා B නම් ද්‍රව දෙකක් මිශ්‍ර කළ විට පද්ධතිය රත් වෙමින් මිශ්‍රණයක් කැපේ. එම මිශ්‍රණය පිළිබඳව සත්‍ය වගන්තිය / වගන්ති වන්නේ

- A - A හා B - B අණු අතර ආකර්ෂණ බල වලට වඩා A - B අණු අතර ආකර්ෂණ බල ප්‍රබල වේ.
- ද්‍රව දෙක මිශ්‍ර කළ විට පරිමා සංකෝචනයක් සිදු වේ.
- A - A හා B - B අණු අතර ආකර්ෂණ බල වලට වඩා A - B අණු අතර ආකර්ෂණ බල දුර්වල වේ.
- A හා B මිශ්‍ර වී කැපෙන ද්‍රාවණය රවුල් නියමයෙන් (+) අපගමනයක් දක්වයි.

ප්‍රශ්න 41 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්න වලට උපදෙස්

ප්‍රශ්න 41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා ප්‍රකාශ දෙන බැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින්ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවේ දැක්වෙන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාර වලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැයි තෝරා දක්නට පත්‍රයෙහි උචිත ලෙස ලකුණු කරන්න.

ප්‍රතිචාර	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
	සත්‍ය වේ.	සත්‍යය වන අතර පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි
	සත්‍ය වේ.	සත්‍යය වන නමුත් පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා නොදේ.
	සත්‍ය වේ.	අසත්‍යයි
	අසත්‍යයි	සත්‍යයි
	අසත්‍යයි	අසත්‍යයි

පළමුවන ප්‍රකාශය	දෙවන ප්‍රකාශය
H_2SO_4 වාෂ්පය සමඟ Mg ලෝහය ප්‍රතික්‍රියා කර වූ විට H_2 නිදහස් නොවේ.	සක්‍රියතා ශ්‍රේණියේ H ට පහළින් Mg පිහිටා ඇත.
පොලිවිනයිල් ක්ලෝරයිඩ් (PVC) හිනි ප්‍රතිරෝධී බහු අවයවයකි.	PVC කාප ස්ථාපන බහුඅවයවකයක් වේ.

<p>43) X නම් මූලද්‍රව්‍යයෙන් සෑදෙන ස්ථායී X^{2-} ඇනායනයෙන් Y නම් මූලද්‍රව්‍යයෙන් සෑදෙන ස්ථායී Y^{3-} ඇනායනයෙන් සංයුජතා කවචයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යා $Y^{3-} > X^{2-}$ ලෙස වේ.</p>	<p>Y^{3-} අයනය සෑදීමේ දී ඉලෙක්ට්‍රෝන 3ද, X^{2-} සෑදීමේදී ඉලෙක්ට්‍රෝන 2ක් ඔබ්බින් ඇත.</p>
<p>44) Fe^{2+} හා Fe^{3+} ද්‍රාවණ එකිනෙකින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට NH_3 ද්‍රාවණයක් යොදා ගත් හැක.</p>	<p>ජලීය NH_3 සමඟ Fe^{2+} සංගත සංකීර්ණයක් නමුත් Fe^{3+} සමඟ NH_3 සංකීර්ණ නොසෑදේ.</p>
<p>45) උෂ්ණත්වය වැඩිකරන විට ජලයේ අයනික ගුණිතය K_w අඩුවේ.</p>	<p>ජලයේ විඝටනය නාපදායක ප්‍රතික්‍රියාවකි.</p>
<p>46) $CH_3 - CH - CH_2Cl$ හා ජලීය $AgNO_3$ මිශ්‍ර කළ $\quad \quad \quad$ $\quad \quad \quad CH_3$ විට $AgCl$ සුදු අවක්ෂේපය සෑදේ.</p>	<p> CH_2Cl හා ජලීය $AgNO_3$ මිශ්‍ර කිරීමේ දී $AgCl$ සුදු අවක්ෂේපය සෑදේ.</p>
<p>47) SiO_2 වලට ඉතා ඉහළ ද්‍රවාංක / තාපාංක පවතී.</p>	<p>SiO_2 අණු අතර ප්‍රබල අන්තර් අණුක අන්තර්ක්ෂණ ඇත.</p>
<p>48) ස්කන්ධය 20g වන යකඩ (Fe) කැබැල්ලක් $CuSO_4$ ද්‍රාවණයක් තුළ ගිල්වූ විට ක්‍රමයෙන් යකඩ කැබැල්ලේ ස්කන්ධය වැඩිවේ.</p>	<p>යකඩ කැබැල්ලෙහි වෙනසක් සිදු නොවී Cu ඔක්සිහරණය වී යකඩ කැබැල්ල මත ගැන්වේ.</p>
<p>49) නියත උෂ්ණත්වයේ ඇති 0.1 mol dm^{-3} HCl, HBr හා HI ද්‍රාවණ වල අඩංගු වන H^+ සාන්ද්‍රණය $[H^+]_{HCl} = [H^+]_{HBr} = [H^+]_{HI}$ ලෙස වේ.</p>	<p>HCl, HBr, HI අනුපිළිවෙළින් ඉහත අම්ලීය අම්ලීය ප්‍රභලතා වැඩිවේ.</p>
<p>50) $10^{-8} \text{ mol dm}^{-3}$ H_2SO_4 අම්ල ද්‍රාවණයක pH අගය 7 වේ.</p>	<p>අම්ලයක් අපරිමිත තනුකරණයට ලක් කිරීමේ දී pH අගය 7 ඉක්මවා නොයයි.</p>

අධ්‍යාපන පාලන සංස්ථා කමිටු (ලාංකේ පොළ) විභාගය 2013 - දුනි පෙරහුරු පරීක්ෂණය
 General Certificate of Examination (1st Level) Examination - 2013 - 1st Level

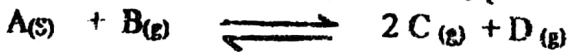
රසායන - කොට II

පැය තුනයි

B කොටස - ඊළඟ

ඉහත දෙනෙකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (a) $A(g)$, 1 mol හා $B(g)$ 1 mol ප්‍රමාණයක් දැඩි බඳුනක් තුළට ඇතුළු කර T_1 උෂ්ණත්වයේ දී පහත සමතුලිතතාවට පත්වීමට ඉඩ හරින ලදී.

සමතුලිත තත්ත්වයේ දී බඳුන තුළ $B(g)$ වලින් අර්ධ ක් වැඩිපමණ ඇති බව සොයා ගන්න. බාහිර පීඩනය 1.01×10^5 Pa වේ.

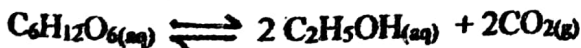
උපරි සඳහන් කරුණු ඔබගේ පිළිතුරු සඳහා භාවිත කරන්න.

සටහන: K_p හා K_c අතර සම්බන්ධය දක්වන ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

i. $T_1 = 500K$ නම් K_c ගණනය කරන්න.

- iv. ආරම්භක පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය T_2 ($T_2 = 200K$) දක්වා අඩු කළ විට ඉහත පරිදීම එල ඇති වී $C(g)$ වලින් කොටසක් ද්‍රවීකරණය වී එහි වාෂ්පය සමග සමතුලිතව පවතී. B හා D වායුන් ලෙස පවතින අතර ඒවා C හි ද්‍රව කලාපයෙහි ද්‍රාව්‍ය නොවේ. $200K$ හිදී C හි සංතෘප්ත වාෂ්ප පීඩනය 5.00×10^5 Pa වේ. T_2 උෂ්ණත්වයේ දී B හි 0.2 mol ප්‍රමාණයක් එල බවට පත්වූයේ නම් එම උෂ්ණත්වයේ දී K_p අගය කොපමණද?

- (b) සීද්ධ සෙල නම් ශක්ති අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සඳහා පැසවීම (Fermentation) නම් ක්‍රියාවලිය මගින් ග්ලූකෝස් ($C_6H_{12}O_6$) එතනෝල් (C_2H_5OH) සහ CO_2 බවට අසම්පූර්ණව ඔක්සිකරණය කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලිය පහත දැක්වෙන පරිදි නිරූපණය කළ හැකිය.

ග්ලූකෝස්(S) සහ එතනෝල්(l) යන ඒවායේ $25^\circ C$ දී සම්මත දහන එන්තැල්පි පිළිවෙලින් $-2808 \text{ kJ mol}^{-1}$ සහ $-1368 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

- i. ග්ලූකෝස් (S) සහ එතනෝල් (l) හි ද්‍රාවණ එන්තැල්පි (1 mol solution) නොසලකා හැරිය හැකි බව උපකල්පනය කරමින් $25^\circ C$ දී ග්ලූකෝස් 5 mol ක් සීද්ධ වෙන් පැසවීමේ දී මුදාහරින ශක්ති ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

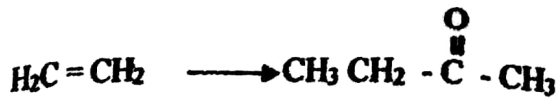
- ii. ග්ලූකෝස් යම් ප්‍රමාණයක් සීද්ධ මගින් පැසවීමේ දී මුදා හැරෙන ශක්තිය සහ එම ග්ලූකෝස් ප්‍රමාණයම මිනියා තුළ ජීවයාගේ (respiration) ලක් වීම මගින් මුදා හැරෙන ශක්තිය අතර අනුපාතය කොපමණද?

සටහන : ජීවයාගේ දී ග්ලූකෝස් පූර්ණව දහනය වී සම්පූර්ණයෙන්ම ඔක්සිකරණය වේ.

- (c) 27°C දී X හැමැසි කාබොනික් සංයුතිය සහිත දිය ද්‍රව්‍යයක් වන CCl_4 ස්ථරය තුළ අඩංගු විය. ජලය තුළදී X විඝටනය වීමක් හෝ වෙනත් ස්ථර වෙන් වූ පසු X හි ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදු නොකරයි නම්
- CCl_4 හා ජලය අතර X හි විභාග සංගුණකය අදාළ උෂ්ණත්වයේ දී ගණනය කරන්න.
  - ඉහත නිශ්සාරණය CCl_4 25cm^3 බැගින් දමා හතර වරක් සිදු කළේ නම් ජලීය කලාපය තුළ ඉතුරුවන X හි ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය කොපමණද?

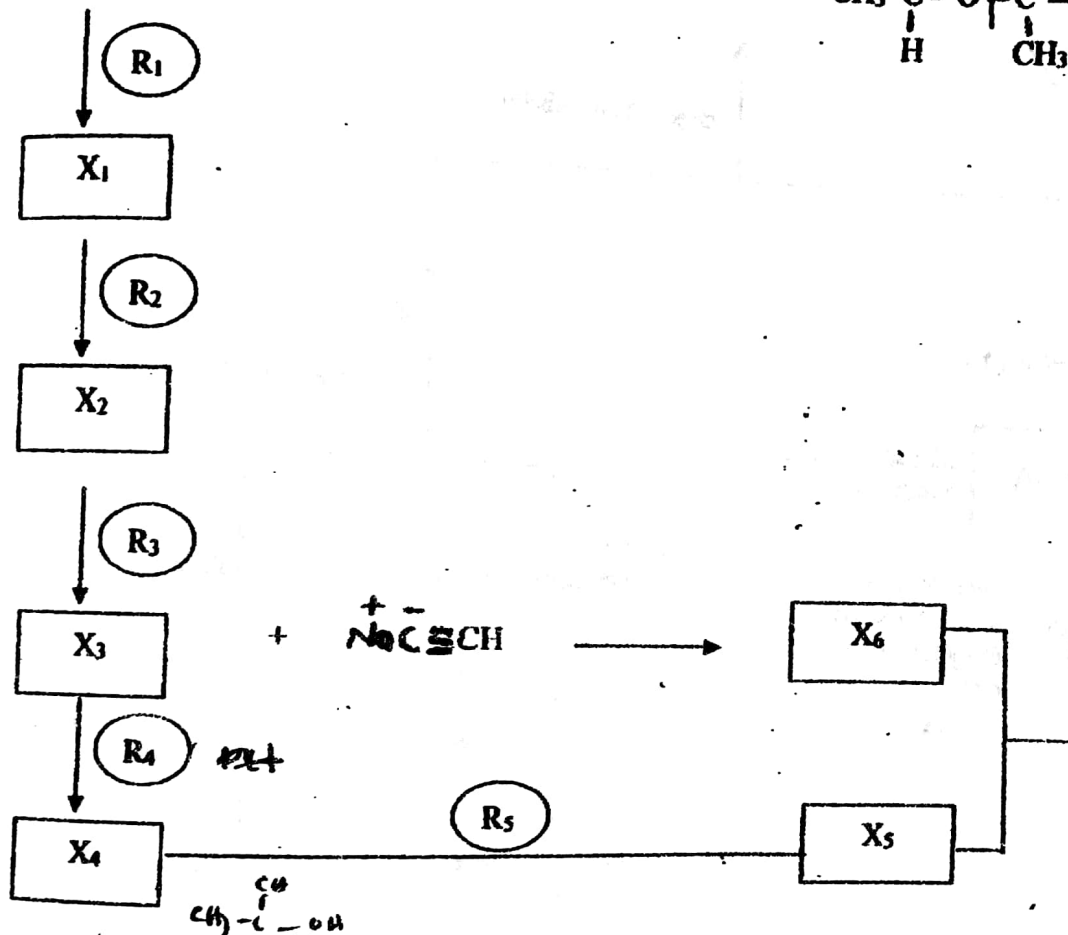
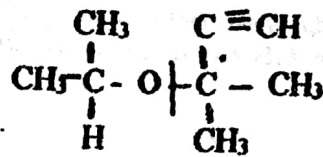
06. (a) සිසිදු බාහිර බලපෑමකින් තොරව සංගුද්ධ ජලයේ සිදුවන ස්වයං විඝටනය සැලකීමෙන් යම් සියලු උෂ්ණත්වයන්දී ජලයේ විඝටන නියතය K_w අර්ථ දක්වනු ලැබේ.
- ජලයේ අයනීය ගුණිතය භාවිතයෙන් 25°C දී 0.2mol dm^{-3} NaOH ද්‍රාවණයක pH ගණනය කරන්න.
  - 0.2mol dm^{-3} CH_3NH_2 ද්‍රාවණයක pH අගය ඉහත (i) හි අගයෙන් වෙනස්වේද? ඔබේ පිළිතුර සැපයීමත් පහදන්න.
  - 25°C දී 0.2mol dm^{-3} CH_3NH_2 ද්‍රාවණයක pH ගණනය කරන්න. (CH_3NH_2 වල $K_b = 2 \times 10^{-5} \text{mol dm}^{-3}$)
  - 25°C දී අනුමාපන ජලාස්තුවක ඇති 0.2mol dm^{-3} CH_3NH_2 ද්‍රාවණ 20cm^3 ක් සිදුරෙට්ටුවක ඇති 0.1mol dm^{-3} HCl සමඟ අනුමාපන කරන ලදී.
    - අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ HCl පරිමාව ගණනය කරන්න.
    - සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH ගණනය කර pH අගය හා අම්ල පරිමාව අතර දළ pH වක්‍රය ගොඩනඟන්න. (සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH අගය, සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ HCl පරිමාව හා ප්‍රස්ථාරයේ අක්ෂ තීව්‍රතාව ලකුණ කළ යුතුය.)
  - ප්‍රොපනොයික් ඇසිඩ් ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$) හා සෝඩියම් ප්‍රොපනොට් ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COONa}^+$) වලින් සමන්විත පද්ධතියේ pH අගය සඳහා හෙත්ඩර්සන් සමීකරණය ලියා දක්වන්න.
  - 25°C දී 0.02mol dm^{-3} $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$ ද්‍රාවණ 1dm^3 මගින් $\text{pH} = 4.75$ වන ස්ථාරක්ෂක ද්‍රාවණයක් සාදා ගැනීම සඳහා ඉහත ද්‍රාවණ පරිමාවට එකතු කළයුතු $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COO}^-\text{Na}^+$ ස්කන්ධය කොපමණද? ($K_a(\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}) = 1.34 \times 10^{-5} \text{mol dm}^{-3}$) $\text{C} = 12$, $\text{H} = 1$, $\text{O} = 16$, $\text{Na} = 23$
  - ඉහත (vi) හි ස්ථාරක්ෂක ද්‍රාවණයට HCl 0.01mol ප්‍රමාණයක් එකතුකර දියකළ විට ද්‍රාවණයේ අවසන් pH අගය ගණනය කරන්න. (HCl එකතු කිරීමේ දී පරිමා විපර්යාසයක් සිදු නොවන බව සලකන්න.)
- (b) KCl වලට සාපේක්ෂව සාන්ද්‍රණය 0.5mol dm^{-3} ද K_2CrO_4 වලට සාපේක්ෂව සාන්ද්‍රණය 0.5mol dm^{-3} ද වන ද්‍රාවණයක 50cm^3 කට ඝන AgNO_3 ස්වල්පය බැගින් ක්‍රමයෙන් එකතු කරන ලදී.
- $K_{sp}(\text{AgCl}) = 1.5 \times 10^{-10} \text{mol dm}^{-3}$
- $K_{sp}(\text{Ag}_2\text{CrO}_4) = 9 \times 10^{-12} \text{mol dm}^{-3}$
- පළමුව අවස්ථාපනය වන්නේ කුමන සංයෝගයදැයි ගණනය කිරීමෙන් පැහැදිලි කරන්න.
  - දෙවන අවස්ථාපනය සෑදීම ආරම්භ වන අවස්ථාවේ ද්‍රාවණය තුළ පවතින Cl^- සාන්ද්‍රණය ගණනය කරන්න.
  - දෙවන අවස්ථාපනය සෑදීම ආරම්භ වන විට පළමු අවස්ථාපනයේ හැන්පත් වී ඇති ස්කන්ධය කොපමණද? ($\text{Ag} = 108$, $\text{Cl} = 35.5$, $\text{Cr} = 52$, $\text{O} = 16$)

(a) පිහිටි 5කට නොවැඩි සංඛ්‍යාවකින් පහත පරිවර්තනය සිදු කරන්න.

(b) පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියා දාමය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා $\text{R}_1 - \text{R}_5$ සහ $\text{X}_1 - \text{X}_6$ හඳුනා ගන්න. ඒ සඳහා සපයා ඇති ප්‍රතිකාරක ලැයිස්තුව භාවිතා කරන්න.

Br_2 , $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$, KOH , HgSO_4 , CCl_4 , හ. H_2SO_4 , NaBH_4 , HBr

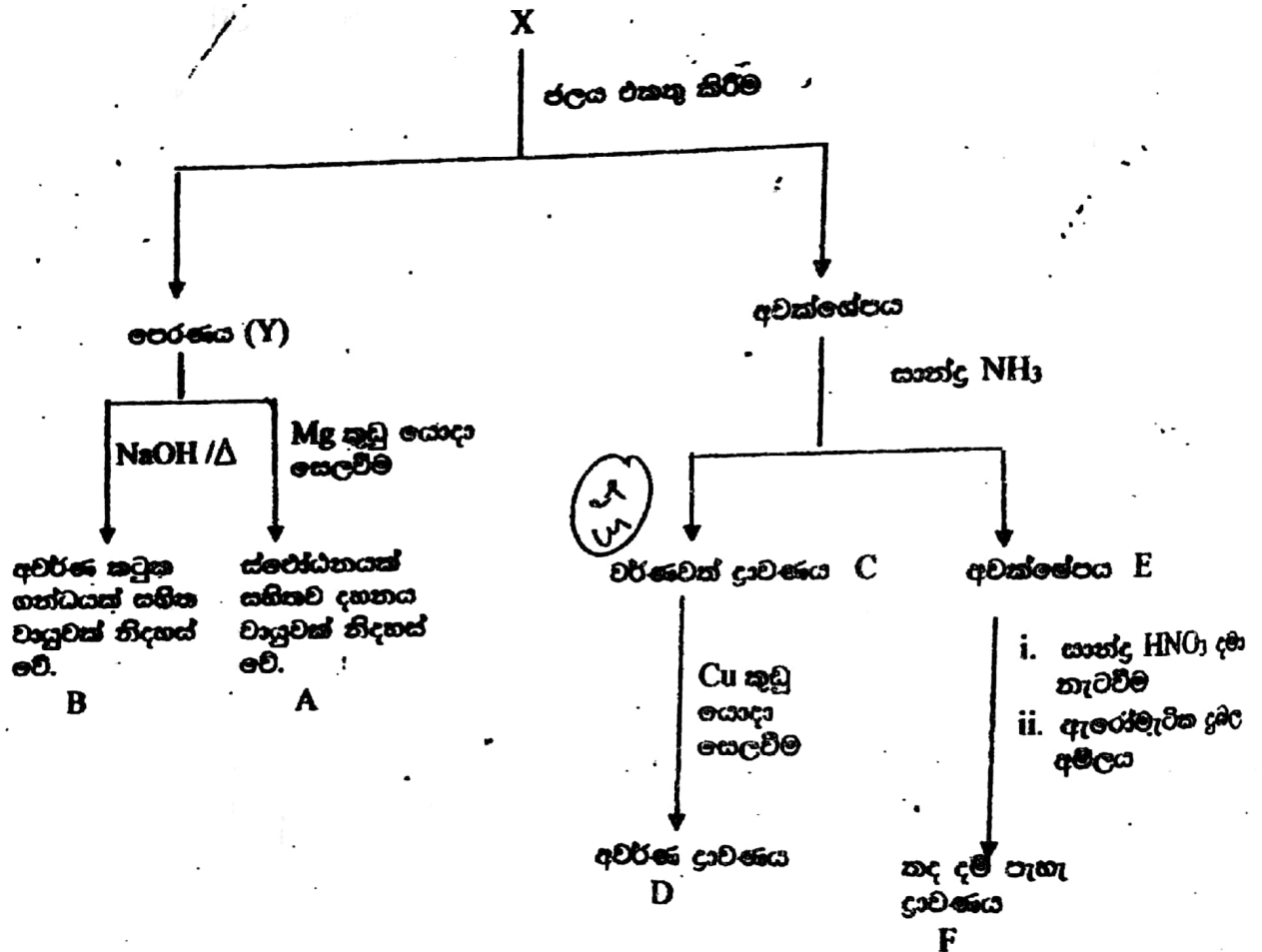
i. $\text{CH}_3\text{CH}_2-\overset{\text{CH}_3}{\underset{\text{CH}_3}{\text{C}}}-\text{Br}$ හා තනුක NaOH ආර සිදුවන රසායනික ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා අදාළ යාන්ත්‍රණය ලියා දක්වන්න.

ii. 2-chloro-2-methylbutane නිපුණලියෝරිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා වලට සහභාගී වන තනුන් ක්ලෝරෝ ඔක්සිජන් සහ වයිනයිල් ක්ලෝරයිඩ් නිපුණලියෝරිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා වලට සහභාගී නොවන්නේ මන්දැයි පහදන්න.

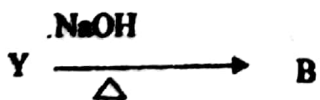
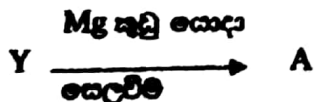
C₆ කාබන - රසායන

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

Q. (a) X යනු අයනික ක්ලෝරයිඩයක්, අයනික ඔක්සයිඩයක් හා අයනික සාපේක්ෂව අඩංගු අයනික සංයෝගයකි. මෙහි අඩංගු හයිඩ්‍රොක්සයිඩය ඔක්සිකරණය වී සරල ඔක්සයිඩයක් සාදා දියවිය හැකි හෝ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සඳහා සීමාසහිත විය හැකි සියලුම පරීක්ෂණ ලදී.

- X පිළිගැනීමේ අඩංගු අයනික සංයෝගය 03 නිවැරදිව හඳුනා ගන්න.
- A, B, C, D, E සහ F යන ප්‍රභේද හඳුනාගෙන රසායනික සූත්‍රය ලියන්න.
- iii.

(b) M යනු P හොඳුවට අයත් සහ මූලද්‍රව්‍යයකි. M ඔක්සිඩීකරණ අවස්ථාව දක්වයි. M හි වායුමය ඔක්සයිඩ් 2කි. ඉන් එක් සමාන වේ.

- M හි ඔක්සයිඩ් 2න් එකක් ජලයේ දියවී විජලකාරක ගුණ සහිත අම්ලයක් සාදයි.
- M හඳුනා ගන්න.
  - M හි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියා වායුමය ඔක්සයිඩ් 2හි අණුක සූත්‍ර ලියන්න.
  - ඉන් අඩු ඔක්සිකරණ අවස්ථාව සහිත ඔක්සයිඩයේ රසායනික ගුණ නම්කර එ එක් එක් ගුණය විදහා දක්වමින් උදාහරණයක් මැගිත් දෙන්න. (අවශ්‍ය තුළින් සමීකරණ ලිවිය යුතුය.)

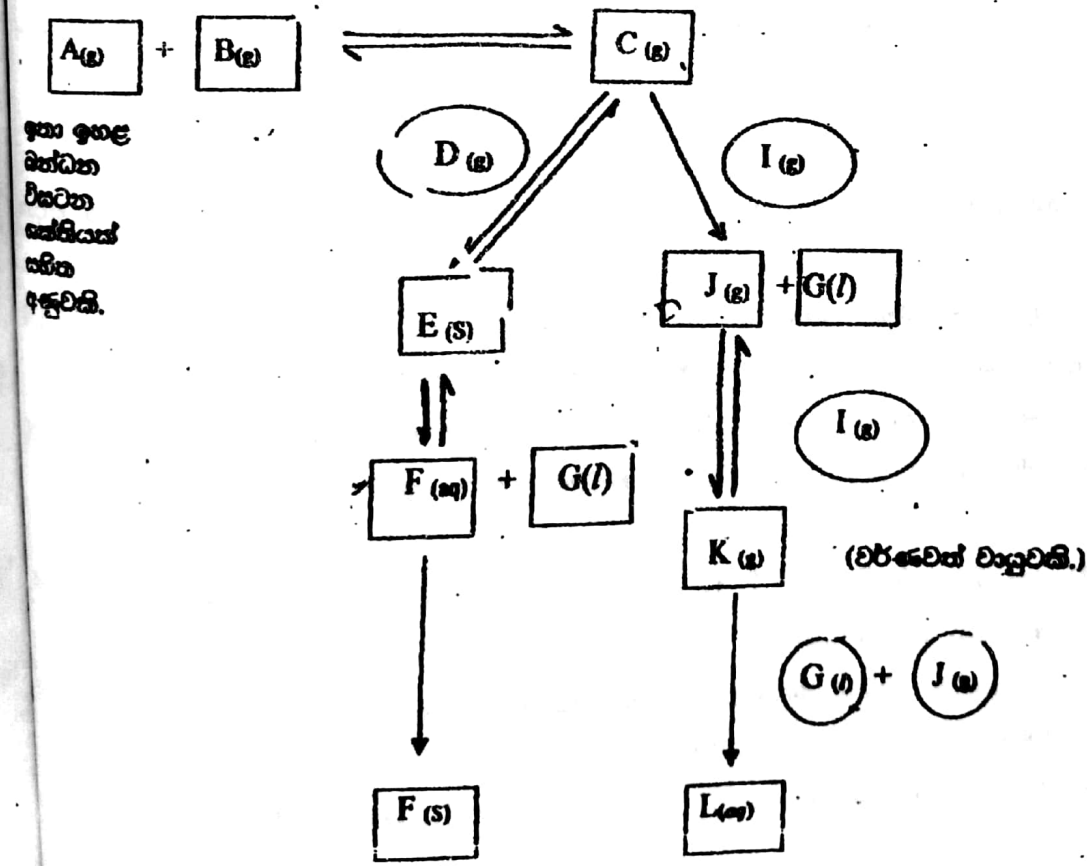
(c) පොකුණක ජලයේ අඩංගු O_2 වල සංයුතිය නිර්ණය කිරීම සඳහා සිසු කණ්ඩායමක් පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

- වාතය ඇතුළු නොවන සේ පොකුණු ජලයෙන් ප්‍රතිකාරක බේන්තල් 2ක් පුරවා එවාට එම ස්ථානයේදීම රඳවා තබා.
- විනාඩි 10 කට පසු බේන්තල් 2වම වෙන වෙනම සාන්ද්‍ර H_2SO_4 2 cm^3 මැගිත් එකතු කර හොඳින් සෙලවීම.
- තවත් විනාඩි 10 කට පසු එම ද්‍රාවණවලින් 50.00 cm^3 මැගිත් පිටෙට්ටුවකින් මැන අනුමාපනය ජලාස්ක්‍රවකට දමා ලා කහ පාට වනතුරු 0.01 $mol\ dm^{-3}$ $Na_2S_2O_3$ ද්‍රාවණයක් සමඟ අනුමාපනය කිරීම.
- ඉහත (3) හි ලා කහ ද්‍රාවණයට පිණිස ද්‍රාවණය 3 cm^3 පමණ එකතු කර අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ වර්ණ විපර්යාසය දක්වා ඉහත $Na_2S_2O_3$ සමඟ අනුමාපනය කිරීම.

ඈදී අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ සිදුරෙහි පාඨාංක 4.50 cm^3 හා 4.70 cm^3 මැගිත් විය.

- ඉහත ක්‍රියාවලිය තුළ සිදුවන සියලු ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත සමීකරණ ලියන්න.
- $MnSO_4$ හා KI පොකුණ අසලදීම් බේන්තල් තුළට එකතු කරන්නේ ඇයි?
- අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ වර්ණ විපර්යාසය කුමක්ද?
- අනුමාපන ක්‍රියාවලියේ දී මිශ්‍රණය ලා කහ පැහැ වන තෙක් $Na_2S_2O_3$ සමඟ අනුමාපනය කර පසුව ජලය එකතු කරන්නේ ඇයි?
- පොකුණු ජලයේ දියවී ඇති O_2 සංයුතිය ppm වලින් ගණනය කරන්න.

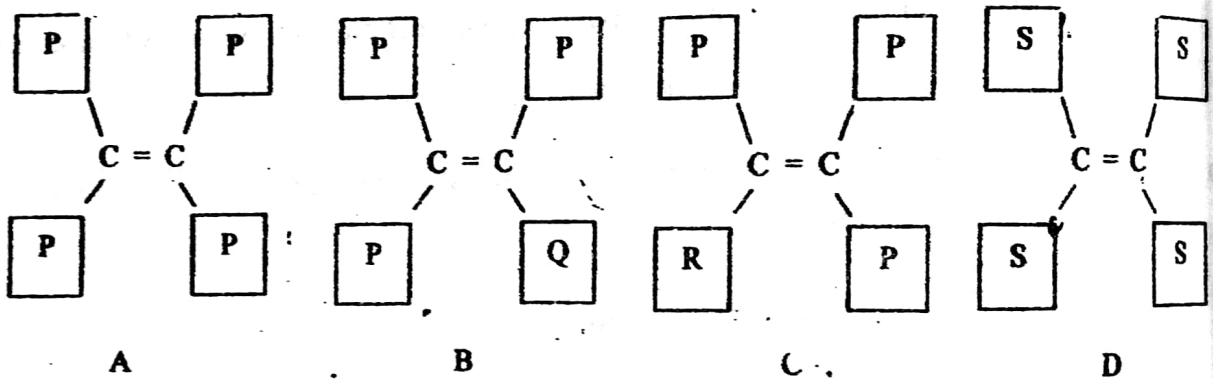
(a) රසායනික ක්‍රියාත්මක කිහිපයක සංකීර්ණ තොරතුරු ඇතුළත් පහත ගැලීම් සටහන ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

- C භාණ්ඩය වායුවක් වන අතර කාර්මික සීතකරණ පද්ධති වල සීතකාරකයක් ලෙස භාවිතා වේ.
- F තාප ස්ථායී බහු අවයවකයක් නිෂ්පාදනයේ දී භාවිතා කරයි.
- L යොහොර හා පුළුරුන ද්‍රව්‍ය නිපදවීමට අවශ්‍ය අනුද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයට භාවිතා වන ප්‍රබල ස්පන්දන අම්ලයකි.
- i. $A \rightarrow L$ දක්වා වන සංයෝග හඳුනාගන්න.
- ii. ඉහත හැලීම් සටහන තුළ අන්තර්ගත වන රසායනික කාර්මාන්ත 03ක් සඳහන් කරන්න.
- iii. ප්‍රතික්‍රියා කල්පව දක්වමින් ඉහත හැලීම් සටහන ආශ්‍රිත රසායනික කාර්මාන්ත වලදී සිදුවන රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- iv. F භාවිතා කරමින් නිපදවන තාප ස්ථායී බහු අවයවකය කුමක්ද?
- v. C වායුව හඳුනා ගැනීමට භාවිතා කළ හැකි රසායනික පරීක්ෂාවක් සඳහන් කරන්න.

(b) බහු අවයවක කිහිපයක් නිපදවීමට අදාළ එක අවයවක කිහිපයක ව්‍යුහ සූත්‍ර පහත දක්වේ.

A මගින් සාදන බහු අවයවකය හා B මගින් සාදන බහු අවයවකය ආසන්න ආවරණ නිපදවීම් සඳහා භාවිතයට ගැනේ.

A මගින් ලැබෙන බහු අවයවකයට සාපේක්ෂව B මගින් ලැබෙන බහු අවයවකය වඩාත් ක්ෂණිකව වී සේතුවෙන් ඉහළ දැඩි බවකින් යුතු අතර හිනි ගැනීම් වලට ලක්වීමද ඉතා අඩුය.

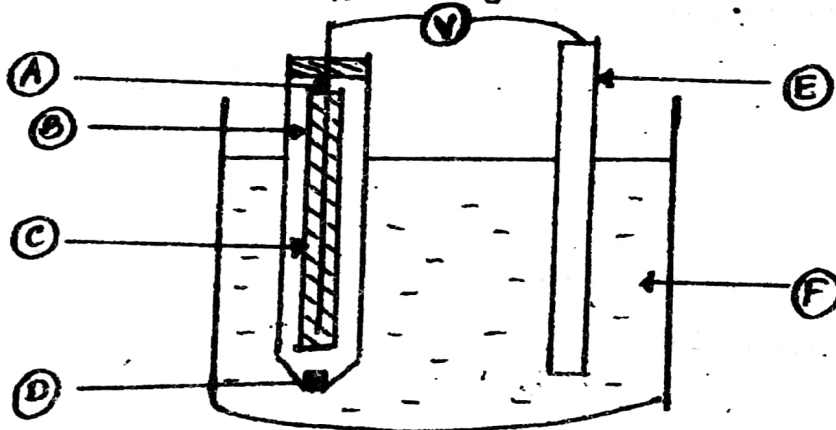
C මගින් ලැබෙන බහු අවයවකය පරිවාරක ද්‍රව්‍ය සෑදීමට යොදා ගන්නා අතර D මගින් සෑදෙන බහු අවයවකය රසායනික ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් අඩු අධික උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දෙන බහු අවයවකයකි.

- A, B, C, D යන එක අවයවක වල P, Q, R, S යන මූලද්‍රව්‍ය හෝ කාණ්ඩ හඳුනා ගනිමින් එම එකඅවයවක වල ව්‍යුහ ඇඳ දක්වන්න.
- එක් එක් එක අවයවකය මගින් සෑදෙන බහු අවයවකවල පුනරාවර්තන එකකගේ ව්‍යුහය හා බහු අවයවකයේ ව්‍යුහය හා නම් සඳහන් කරන්න.
- සංස්ලේෂණ කරනු ලබන ක්‍රමය හා තාපය ගුණය අනුව ඉහත (ii) කොටසෙහි සඳහන් බහු අවයවක කුමන වර්ග වලට අයත් වේද?

- (c) i. ඔසෝන් ස්ථරය පැවැත්මෙන් ඇතිවන වායුවක් හා එය කාය විචලිත ඇති විය හැකි භෞතික ගැටළු දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- ii. ඔසෝන් ස්ථරය විනාශ වීමට දායක වන ක්‍රියාකාරී ඖෂධය දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- iii. ස්වභාවික වායුගෝලයේ ඔසෝන් හීද වැටීමට අදාළ තුළු සම්පූර්ණ ලියන්න.
- iv. ඔසෝන් ස්ථරය කාය වීම කෙරෙහි CFC බලපාන ආකාරය පහදන්න.
- v. ඔසෝන් ස්ථරය කාය වීමට අමතරව CFC දායක වන තවත් පාරිසරික ගැටලුවක් සඳහන් කර එ සඳහා CFC දායක වන ආකාරය විස්තර කරන්න.

10. (අ)

- i. වායු ඉලෙක්ට්‍රෝඩයක් නිර්මාණයේ දී පැන නඟින ගැටලු 2ක් ලියා සම්මත H ඉලෙක්ට්‍රෝඩයේ දී එම ගැටලු අවම කරගන්නා ආකාරය සැලකෙමින් පහදන්න.
- ii. සම්මත H ඉලෙක්ට්‍රෝඩයක කොටස් නම් කරන ලද රූප සටහනක් ඇඳ එහි එක් ප්‍රයෝජනයක් ලියන්න.
- iii. සම්මත $Ag(s) / AgCl(s) / Cl^-(aq)$ ඉලෙක්ට්‍රෝඩයක් හා සම්මත $Al(s) / Al^{3+}(aq)$ ඉලෙක්ට්‍රෝඩයක් එකිනෙක සම්බන්ධ කිරීමෙන් සාදා ගන්නා කෝෂයක හරස්කඩ රූප සටහනක් පහත දක්වා ඇත. එහි කොටස් නිවැරදිව නම්කර කැතෝඩය හා ඇනෝඩය හඳුනා ගන්න.

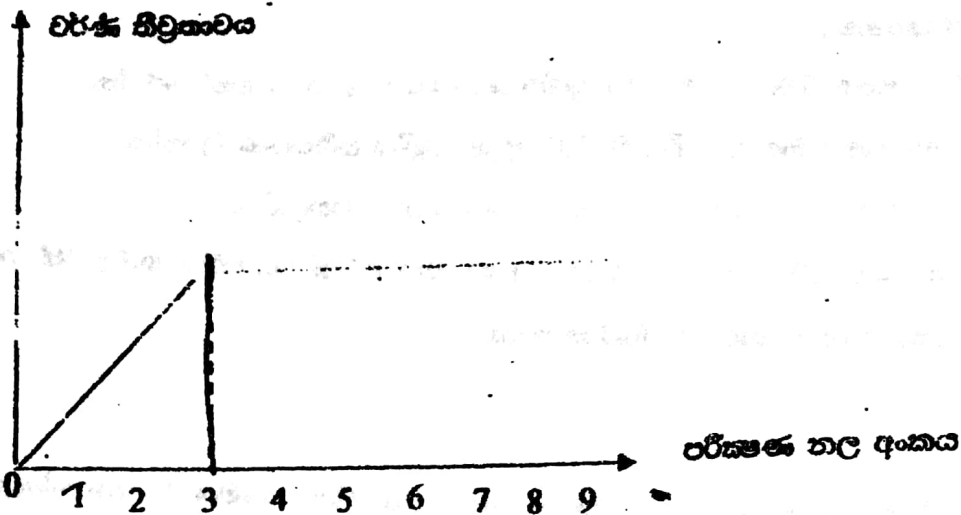
- iv. ඉහත කෝෂයේ කැතෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව හා ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව ලියා කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ගොඩනගන්න. කෝෂය IUPAC ක්‍රමයට ආකෘතය කරන්න.
- v. ඉහත කෝෂය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී ඉලෙක්ට්‍රෝඩ 2හි ද්‍රාවණ තුළ සිදුවන වෙනස්කම් ගුණාත්මකව පහදන්න.
- vi. $E^0_{Ag(s) / AgCl(s) / Cl^-(aq)} = 0.2415V$ ද $E^0_{Al^{3+}(aq) / Al(s)} = -1.66V$ ද නම් ඉහත කෝෂයේ සම්මත විද්‍යුත් භාමක බලය ගණනය කරන්න.

(b)

- i. M නම් ලෝහයක ද්විසංයුත් කැටයනය X නම් ඇල්කිල් ඩයි ඇමනයක් සමඟ $[x = R(NH_2)_2]$ $[M(x)_2]^{2+}$ නම් වර්ණවත් සංකීර්ණයක් සාදයි. n හි අගය නිර්ණය කිරීම සඳහා සැලසුම්කරන ලද පරීක්ෂණයක පහතගැනුම් ඇතුළත් වගුවක් පහත දී ඇත.

පරීක්ෂා කළ අංකය	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ } M^{2+}(aq)$ පරිමාව / cm^3	5	5	5	5	5	5	5	5	5
$0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ } X(aq)$ පරිමාව / cm^3	5	10	15	20	25	30	35	40	45
ජල පරිමාව / cm^3	40	35	30	25	20	15	10	5	-

ඉහත එක් එක් කළුවල වර්ෂ කිවුණාවය වෙනස් වන ආකාරය පහත ප්‍රස්ථාරය මගින් දක්වා ඇත.

i. සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්‍රියාවන M^{2+} හා X අතර මවුල අනුපාතය ගණනය කරන්න.

ii. X වෙනුවට $R(NH_2)_2$ යොදා ගනිමින් සෑදෙන සංකීර්ණයේ ව්‍යුහය ඇඳ ආරෝපණය නිරූපණ දක්වන්න.

iii. සංකීර්ණය තුළ M^{2+} වල සංගත අංකය කුමක්ද?

iv. $[M(X)_n]^{2+}$ සංකීර්ණය ජලයෙන් නතුක කිරීමේ දී එක් $R(NH_2)_2$ අණුවක් ඉවත් වෙමින් ඒ වෙනුවට

ජලයක් සංයෝජනය වේ. එහිදී සෑදෙන සංකීර්ණයේ ව්‍යුහය ඇඳ ආරෝපණය නිරූපණ දක්වන්න.

v. M^{2+} වල සංගත අංකය අවම වශයෙන් ඇති සෑදෙන සංකීර්ණයේ ව්‍යුහය ඇඳ ආරෝපණය නිරූපණ දක්වන්න. එම සංකීර්ණයේ නිවැරදි IUPAC නම ලියන්න.

i. එම ප්‍රතික්‍රියාවේ අවස්ථාපයේ රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.

ii. එම සංකීර්ණයේ නිවැරදි IUPAC නම ලියන්න.

WWW.LOL.LK

BUY

PAST PAPERS

071 777 4440

Buy Online - www.LOL.lk

• GCE O/L • PAST PAPERS
• GCE A/L • SHORT NOTES

Protect Yourself From Coronavirus

YOU STAY AT HOME

WE DELIVER!

ORDER NOW

075 699 9990

WWW.LOL.LK

TOP CATEGORIES

GCE O/L Exam NEW

Grade 09, 10 & 11

Grade 06, 07 & 08

Grade 04 & 05

Grade 01, 02 & 03

About Us

Shop HOT

Cart

HUGE SALE – SHOP NOW

අ.පො.ස. කාපෙළ ජයගැනීමේ විජේවීර් වෙනස

අ.පො.ස. කා.පෙළ පසුගිය විභාග ප්‍රශ්නෝත්තර 2010 සිට 2019 දක්වා

සමනල දැනුම

A+ GUIDE PAST PAPERS

පසුගිය විභාග ප්‍රශ්නෝත්තර 2010 සිට 2019 දක්වා

විද්‍යාව

ඉතිහාසය

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

භූගෝල විද්‍යාව

ඉංග්‍රීසි භාෂාව

සියලුම විෂයයන් සඳහා පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර Online Order කරන්න.

ප්‍රශ්න උත්තර වර්ගීකරණය අනුමාන

ISLANDWIDE DELIVERY

Free delivery on all orders over Rs. 3500

More than 1000+ Papers

For all major Subjects and mediums

ONLINE SUPPORT 24/7

Shopping Hotline 071 777 4440

FEATURED PRODUCTS

SORT BY

☐ GCE O/L Exam

GCE O/L EXAM, SCIENCE

O/L Science Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

– 1 +

🛒 ADD TO CART

GCE O/L EXAM, MUSIC

O/L Music Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

– 1 +

🛒 ADD TO CART

GCE O/L EXAM, MATHEMATICS

O/L Mathematics Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

– 1 +

🛒 ADD TO CART

GCE O/L EXAM, INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY

O/L Information & Communication Technology Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

GCE O/L EXAM, HISTORY

O/L History Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

GCE O/L EXAM, HEALTH & PHYSICAL EDUCATION

O/L Health & Physical Education Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00